

Cuprins

<i>Nota autorului</i>	5
Partea întâi.	7
Partea a doua	97
Partea a treia.	167
Partea a patra	209
Partea a cincea	299
Partea a șasea	363
 <i>Natură vie cu Saussure și fontă</i> (Radu Paraschivescu)	 441

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată
de Bogdan-Alexandru Stănescu.

David Lodge, *Nice Work*

Copyright © David Lodge, 1988
All rights reserved

© 2002, 2003, 2012 by Editura POLIROM,
pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

LODGE, DAVID

Meserie! / David Lodge; trad., note, postf.: Radu
Paraschivescu. – Ed. a IV-a. – Iași: Polirom, 2012

ISBN print: 978-973-46-2643-4

ISBN ePub: 978-973-46-2706-6

ISBN PDF: 978-973-46-2707-3

I. Paraschivescu, Radu (trad.)

821.111-31=135.1

Printed in ROMANIA

DAVID LODGE

Meserie!

Ediția a IV-a

Traducere, note și postfață
de Radu Paraschivescu

POLIROM
2012

— Pentru că îi interesează mai mult ideile și sentimentele decît felul în care funcționează o mașinărie.

— Da, dar cu ideile și sentimentele nu prea poți să-ți achiți facturile, nu?

— Oare chiar nu mai există alte criterii în afară de bani?

— Eu, unul, habar n-am să existe altul mai bun.

— Și cu fericirea cum rămîne?

— Fericirea? întrebă Wilcox, uimit și prins pe picior greșit pentru prima oară.

— Da. De pildă, eu nu cîștig bani mulți, dar sînt fericită și-mi place ce fac. Sau cel puțin mi-ar plăcea, dacă aș fi sigură că o să rămîn pe post.

— Și de ce nu rămîneți?

După ce Robyn îi explică situația, Wilcox păru mai surprins de siguranța colegilor ei decît de propria ei vulnerabilitate.

— Adică oamenii ăia au posturi pînă la adînci bătrînețe?

— Păi, cam așa ceva. Dar guvernul vrea să dizolve permanențele pe viitor.

— Cred și eu.

— Dar e ceva esențial! exclamă Robyn. E singura garanție a libertății universitare. E unul dintre lucrurile pentru care am demonstrat săptămîna trecută.

— Stați puțin, interveni Wilcox. Dumneavoastră ați demonstrat în sprijinul dreptului celorlalți lectori de a deține un post pe viață?

— Parțial, spuse Robyn.

— Dar dacă acești oameni nu vor putea fi mutați din loc, n-o să se găsească nici un post pentru dumneavoastră, indiferent cît de mult i-ați depăși la capitolul pregătire profesională.

Robyn se gîndise și ea la acest lucru de cîteva ori, dar renunțase fiindcă i se păruse o idee nedemnă.

— Aici e vorba de o chestiune de principiu, spuse ea. În plus, dacă n-ar fi existat reducerile, la ora

asta aş fi avut şi eu un post permanent. Ar trebui să avem din ce în ce mai mulţi studenţi, nu mai puţini.

— Credeţi că universităţile ar trebui să se extindă la nesfârşit?

— Nu la nesfârşit, dar...

— Dar suficient ca să încapă toţi cei care vor să studieze feministica?

— Dacă vreţi să puneţi problema în felul ăsta, da, rosti Robyn pe un ton mefient.

— Cine plăteşte?

— Faceţi ce faceţi şi vă întoarceţi la bani.

— N-ai cum să nu înveţi chestia asta dacă lucrezi în afaceri. Nimic nu se capătă pe gratis. Cine a spus asta?

Robyn ridică din umeri.

— Habar n-am. Presupun că vreun economist de dreapta.

— Indiferent cine-a fost, avea capul bine înşurubat pe umeri. Am citit în ziar la un moment dat. „Nimic nu se capătă pe gratis”, spuse el, scoţind din nou risul acela grosolan. „Cineva trebuie să achite nota.”

Se întrerupse şi se uită la ceas.

— Ei bine, probabil că ar trebui să facem un tur prin unitate. Mă scuzaţi câteva minute, bine?

Se ridică, îşi luă sacoul din cuier şi se îmbracă într-o secundă.

— Nu trebuie să merg cu dumneavoastră peste tot? întrebă Robyn, ridicându-se la rîndul ei în picioare.

— Nu cred că acolo unde mă duc acum e cazul să mergeţi cu mine, spuse Wilcox.

— A, făcu Robyn, îmbujorîndu-se şi revenindu-şi imediat. Atunci poate că-mi arătaţi unde e toaleta femeilor.

— O s-o rog pe Shirley să vă arate, zise Wilcox. Ne întîlnim aici peste cinci minute.

Dumnezeule mare! Nu doar un lector de literatură engleză, nu doar o femeie care era lector de literatură engleză, ci o feministă cu înclinații de stînga care preda literatură engleză! Vic Wilcox se furișă în toaleta conducerii ca într-un refugiu. Era o încăpere mare, mohorîtă și friguroasă, în care în clipa aceea nu se afla nimeni și care, în perioada de glorie a unității, fusese dotată cu chiuvete de marmură și robinete de alamă, deși la ora aceea avea mare nevoie de renovare. Se postă în fața pisoarului și trimise un jet puternic spre peretele din plăci ceramice pe care începuseră să se vadă petele de rugină ale conductelor vechi de cînd lumea. Cum naiba avea să se descurce cu femeia asta în fiecare miercuri două luni de-acum încolo? Probabil că Stuart Baxter se țicnise dacă-i trecuse prin cap să trimită o asemenea persoană. Dar dacă era vreo lucrătură pe la spate?

Era straniu, dar și prevestitor faptul că o văzuse săptămîna trecută în fața Universității. Părul ei care lucea ca un tăciune aprins în ceața dimineții, cizmele cu toc înalt și haina de culoare deschisă cu umeri falși îi atrăseseră privirile pe cînd stătea nerăbdător pe stradă ca atîția alți posesori de mașină obligați să rămîna pe loc, în timp ce membrii pichetului duceau muncă de lămurire cu conducătorul unui autocamion care încerca să intre în curtea Universității. Stătea pe carosabil și ținea o pancartă stupidă – „Reducerile în învățămînt n-au nici un haz” sau ceva de genul ăsta – rîzînd și stînd de vorbă cu însuflețire cu o femeie cu niște sîni imenși, echipată într-un costum de schi stacojiu, strîns pe corp, și încălțată cu o pereche de ghete. Își aminti că în clipa aceea își spusese: ei bine, uite că s-a întîmplat și chestia asta – o grevă plănuită din timp. Cele două femei, și îndeosebi cea cu părul arămiu, dădeau impresia că simbolizau tot ce ura el mai mult și mai mult la demonstrațiile de soiul ăsta: faptul că pătura de mijloc își însușea politica

dusă de clasa muncitoare. Și iată că tocmai femeia aceasta îi căzuse pe cap timp de două luni.

În mijlocul încăperii se afla o masă cu tăblie de marmură și pe care, ca într-un altar al igienei, trona un aranjament simetric alcătuit din perii de haine și articole bărbătești de toaletă pe care Vic nu ținea minte să le fi mișcat cineva din loc de când sosise la Pringle's. Pradă furiei și nemulțumirii, puse mâna pe o perie de haine lungă și curbată și lovi cu ea tare în suprafața mesei. Peria se rupse în două.

— Rahat! spuse Vic cu voce tare.

Ca la un semn, într-una din cabine cineva trase apa, iar când ușa se deschise în cadrul ei se ivi George Prendergast, directorul de personal al companiei. Apariția lui nu era o surpriză, întrucât Prendergast avea tulburări gastrointestinale și își petrecea foarte mult timp în toaleta conducerii, dar Vic crezuse că era singur și se simți ridicol stînd acolo, cu coada periei făcute zob în mîină, ca o armă incriminantă. Ca să salveze aparențele, puse mîina pe o altă perie și începu să-și curețe mincile și reverele costumului.

— Te ferchezuiești pentru întîlnirea cu Schimbul, Vic? îl întrebă Prendergast în glumă. Cică e foarte, hm... destul de...

Văzînd expresia de pe chipul lui Vic, se hotărî să tacă. Ochii lui de un albastru spălăcit se uitară neliniștiți la Vic din spatele ochelarilor cu lentile groase și fără ramă. Era cel mai tînăr membru al echipei de conducere și prezența lui Vic îi impunea.

— Ai văzut-o? îl întrebă acesta.

— În fine, nu cu ochii mei, dar Brian Everthorpe zice...

— Nu contează ce zice Brian Everthorpe, singurul lucru care-l interesează e dacă arc țîțe mari sau nu. Partea nasoală e că face parte din prostiile alea cu emanciparea femeii și nu m-aș mira deloc să

aflu că e și o comunistă afurisită pe deasupra. Avea o insișă cu CND, știi de care. Ce Dumnezeu o să...

Vic se opri brusc, semn că-i venise o idee.

— George, pot să dau un telefon de la tine?

— Sigur. Al tău s-a stricat?

— Nu, dar trebuie să vorbesc cu cineva fără să fiu auzit. Doar câteva minute, bine? Cît timp aștepti, dă și tu cu peria asta pe tine. Uite-aici.

Vic îi puse peria în mîină nedumeritului său subaltern, îl bătă ușor pe umăr și se îndreptă spre biroul directorului de personal pe un drum ocolit, ca să nu fie nevoit să treacă prin propriul lui birou.

— Domnul Prendergast a ieșit adineauri, îl informă secretara.

— Știu, spuse Vic și trecu pe lîngă ea, închizînd ușa de la biroul lui Prendergast în urma lui.

Se așeză la masă și formă numărul lui Stuart Baxter. Din fericire, îi răspunse chiar el.

— Stuart? Sînt Vic Wilcox. Tocmai mi-a venit schimbul.

— Zău? E arătos?

— Arătoasă, Stuart, arătoasă. Să nu-mi spui că n-ai știut.

— Pe Dumnezeul meu, habar n-am avut, zise Stuart Baxter după ce se opri din rîs. Ce chestie, Robyn cu y. Măcar arată bine?

— Se pare că ăsta e singurul lucru care-i preocupă pe toți. Directorii-adjuncți îi dau tîrcoale ca niște gigolo, iar secretarele s-au îngălbenit de gelozie.

Aceasta era evident o exagerare, dar Vic voia pur și simplu să pună în lumină efectul negativ pe care, cel puțin teoretic, l-ar fi putut avea prezența lui Robyn în acel loc.

— Dumnezeu știe ce-o să se întîmple cînd o s-o duc prin secții, spuse el.

— Asta înseamnă că arată bine.

— Mda, unora s-ar putea să le placă. Problema e că e comunistă.

— Ce? De unde știi?

— Mă rog, dacă nu comunistă, în orice caz stîngistă. Doar știi cum sînt universitarii și în general umaniștii ăștia. Unde mai pui că e membru CND.

— Asta nu e o crimă, Vic.

— N-o fi, dar prezența ei contravine uncea dintre clauzele contractuale. E un factor de risc.

— Hmmm, făcu Stuart Baxter. Adevărul e că nu producem armament secret, Vic, nu crezi? Sînt doar casete pentru cutiile de viteză ale tancurilor și piese de motor pentru camioane... Ai vreun angajat care a avut parte de un instructaj special? A semnat vreunul dintre voi Legea Secretului de Stat?

— Nu, recunosc Vic. Dar e mai bine să te asiguri decît să-ți pară rău. Părerea mea e că ar trebui s-o scoți din schemă.

După ce se gîndi cîteva clipe, Stuart Baxter răspunse:

— N-am cum, Vic. Iese un scandal monstru dacă dăm impresia că sabotăm un proiect din cadrul Anului Industriei doar pentru că farfuza asta e membru CND. Parcă văd titlurile din ziare – O COMPANIE DIN RUMMIDGE ÎI ÎNCHIDE UȘA ÎN NAS LUI ROBYN CEA ROȘIE. Dacă o prinzi că fură schițe sau proiecte, anunță-mă și o să iau măsuri.

— Mulțumesc din suflet, spuse Vic pe un ton sec. Mi-ai fost de mare ajutor.

— De ce ai o atitudine atît de negativă, Vic? Fii mai destins! Bucură-te de compania fetei. Unde n-am eu norocul ăsta, rosti Stuart Baxter și închise telefonul cu un chicotit.